

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
M. Popovich, Secretary.
Subscription per year \$4.00
Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ"
газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
Видане Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.
Передплата на рік \$4.00
Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man. Canada.

ПРИЯТЕЛІ ПО НЕДОРОЗУМІННЮ.

Радянські Республіки приєднали собі мільйони щирих приятелів серед пролетаріату цілого світа, але мають вони й "приятелів по недорозумінню". Ці останні, звичайно, не пролетарі, а найчастіше люди, що намагаються сидіти на межі, яку самі собі творять між пролетаріатом а буржуазією.

До таких "приятелів по недорозумінню" належить і славнозвісний англійський письменник-драматург Джордж Бернард Шо. Він це виявив в своїй книжці "Ізв'єстий", в якій він, між іншим, пише, що перекладена на англійську мову і опублікована в лондонському "Таймісі" конституція Комуністичного Інтернаціоналу серйозно стурбувала лондонських приятелів Радянських Республік.

Чому? Що сталося? Бо Шо відкрив в цій конституції "буржуазний ідеалізм і дітучу недосвідченість". Він до цього свого відкриття каже:

"З точки погляду англійських соціалістів, члени Третього Інтернаціоналу не знають навіть початку свого діла, як соціалісти. Поки Москва не навчиться сміятися з Третього Інтернаціоналу, то до той пори не буде нічого, крім недорозуміння".

Шо й справді має слушність, що до того, що тут виходить недорозуміння, але вина в цьому не по стороні Радянських Республік, ні їхньої влади. Винувати тут сам Шо і йому подібні фабіанські та інші ринівортні марки соціалісти, котрі й по теперішній день, за сім років після пролетарської революції в Росії, не постаралися вивчити і зрозуміти характер і значіння цієї революції і створених новою Радянських Республік.

Як не дивно може здаватися, але так воно є, що такі люди, як Шо, Россел, Уелс, і інші подібні їм кабинетні соціалісти, не можуть зрозуміти того, що легко зрозуміле свідомому робітничові, що Радянських Республік ніяк не можна розлучити і відокремити від революційного робітничого руху. Цим не хочемо відійти їм їхньої слави вчених, мислителів і т. п. Тут просто річ в цьому, що ці люди, далекі від робітничої класи та робітничого руху і дивляться на класову боротьбу з зовсім іншого становища, чим робітники; вони глядять на нею через вікна своїх ринівортних кабинетів, через призму світогляді і ідеології буржуазних ліберальних вчених. Вони вірять в соціалізм, але кажуть, що може він прийти тільки еволюційною дорогою і що працюючі повинні змагатися до нього тільки після таких-то і таких-то принципів та вживати в класовій боротьбі тільки таких-то засобів, які одобриває культурна буржуазія. Вони проти революційних засобів і методів боротьби працюючих.

Тимчасом пролетарська революція в Росії виявила успішні революційні способи і засоби боротьби пролетаріату за його визволення і заскаржила всіх панів кабинетних соціалістів фактом створення Радянських Соціалістичних Республік. Шо-ж їм було робити? Деякі з них визнали цей факт, але не визнали правильності методів і засобів, які довели до його встановлення. Тут і почалося недорозуміння.

На факт і право існування Радянських Республік Шо погоджується, але радить їм висміяти Третій Інтернаціонал, що є організацією і втіленням того революційного пролетарського руху, який створив ці Республіки, успішно оборонив їх від всіх зовнішніх і внутрішніх ворогів, а тепер змагає до визволення робітничої класи і встановлення таких-же Радянських Республік в цілому світі. Оце й є визнання Радянських Республік та приятельське відношення до них по недорозумінню.

Щирі приятелі Радянських Республік є і мусять бути одночасно і приятелями революційного робітничого руху, на чолі якого стоїть Комуністичний Інтернаціонал. Хто щиро співчуває визволенню пролетаріату Радянських Республік, той не може не співчувати визволенню пролетаріату капіталістичних країн, той не може закликати Радянські Республіки, щоб вони кинули собі з цієї боротьби.

Бернардові Шо тяжко це зрозуміти, бо він все це вірить, що то його фабіанські кабинетні методи мають довести працюючих до соціалізму. Він все це, той думки, що пролетарська революція 1917 р. в Росії, це собі типічно російське явище, що не має зв'язку з міжнародним революційним пролетарським рухом і не може мати на нього ніякого впливу. Він повчавчим тоном каже такі речі:

"Російські новини здається навчилися модерного соціалізму при везі в промисловий салт".

"Троцький навіть не підозріває, який великанський крок вперед представляє "Нарис історії" Уелса від "Капіталу" Маркса".

Отже наука Маркса і комунізм, на думку Шо, це старі речі, що нікуди не годяться. Наука фабіанців, оце зовсім модерна річ, якої робітникам цікаво повиння. Шо-ж каже сама дійсність?

А дійсність записує в історію факти, які говорять зовсім протилежно тому, що каже Шо, факти, супроти яких на ніщо здався його гостро-сатиричний язык. Наука Маркса про концентрацію капіталу, зріст численности пролетаріату і його нужди, класову боротьбу, необхідність міжнародного центрального об'єднання пролетаріату для революційної боротьби проти капіталізму, виявлені в наших часах такою правильною, що треба справді бути фабіанцем, щоб цього не помічати. Всі-ж "модерні" мудріші фабіанці про мирну, поступенну, еволюційну перемену капіталізму в соціалізм, про демократичні, пацифістичні способи і засоби у боротьбі за соціалізм, лігу націй, і т. д. і т. п. зобачають давно і свідоме робітничтво пале на них.

Труднощі маси, що самі беруть участь у класовій боротьбі і на власній шквірі та в глибокій зболітості душі її відчувають, дивляться на цю справу з зовсім другого, чим Шо, становища. Вони знають, що Радянські Республіки, це здобутки не тільки тамошнього, але всього світового пролетаріату, це його фортеця, яка не може і не сміє бути ізольованою і нейтральною у боротьбі проти капіталізму. Так як капіталістичні країни є притонами і захисниками всіх контрреволюціонерів, прогнанних царів, королів, князів, генералів і т. д. та їхніх організа-

цій, всіх організацій, що намагаються силою спинити революційний рух трудящих мас і обороняти капіталістичний лад, так пролетарські Радянські Республіки мають право і обов'язок давати притулок і захищати революціонерів, борців за осво-бодження робітничої класи і їхніх організацій.

Бернард Шо цього не любить, не любить цього і буржуазія цілого світа. На цьому вони зійшлися і це дуже погане свідчення проти Бернарда Шо. Лист Шо буржуазна преса з радістю друкує і хвалить його за його мудрість. Коли вороги робітничої класи хвалять його вчепок, то безперечно не тому, що він є на користь робітничої класи, а тому, що він корисний буржуазії. Своім виступом проти Комуністичного Інтернаціоналу Шо засвідчив, що він приятель Радянських Республік і прихильник соціалізму тільки по недорозумінню.

ВЕЛИКЕ ПОДВІЙНЕ ВИЗНАННЯ.

(Фейлетон.)

Товаришу Редакторе! Обов'язково — Товаришу і обов'язково Редакторе! — Ви переочили велику політичну, економічну, освітню та загальногромадську подію.

Головною освітню, бо вона освітлює дуже важке питання. Ось вона: греко-православні і греко-католики визнали більшовиків... І то ще й канадійськими, і то ще й українськими в Канаді.

Так такі й визнали. Всі права й признали, моральну виступність, чим їх власна, в суспільному житті їм визнали.

І як ви, товаришу редакторе, це переочили? Про це-ж виразно писалося спершу в "Кан. Українці", а потім в "Укр. Голосі".

Ви не повірите?

Ось вам цитати, цитати товаришу.
"Канадійський Українець" визнає українських більшовиків в Канаді ще 15. жовтня, ще перед визнанням Францією Радянського Союзу.
Читайте:

"Скільки залий більшовик стоїть тисячу степенів вище такого студента як учень виконавчого такого Інституту" (як інститут ім. Грушевського в Едмонтоні — Куркуленько).

А даліше:

"Перший ліпший робітник тисячу разів більше знайоменний не тільки з соціальною класом, але і з українською історією, літературою, мовою чим котрийсьбудь студент" (бурси Грушевського в Едмонтоні).

А ще даліше:

"Більшевицька молодь рівно-ж хоч проста, то очитана, зорганізована".

Га-га! А що? Думаєте з паллячи я це вислав? Не вірите? Потрудіться і перечитайте "К. Українці" з 15. жовтня н. р. Тисячу степенів стоїть вище "скрайно залий" український більшовик за українського патріотичного студента і вчителя в Канаді. А скільки вище стоїть "незайлий", як от, наприклад, я самий?!

Ех, чорти-б його взяли! Тисячу степенів вище! Держіться, товаришу і на даліше на тій височині, та тільки попольовуйте на всіх отих... як їх, що ото виховуються... на паразитів. "Кан. Українець" каже, що вони за це не мають права навіть парікати на вас.

Так от з одного боку визнання.

Одночасно, спасибі й за обіцянку оборону цього високого становища більшовиків в майбутньому.

Такий же закон природи, певно, що коли пишуть визнавати, то тоді хоч хрестом від них відмахаються.

Визнають один одному на злість, наперегони.

А нам то що? Концесії від нас не вимагають, заперестання пропаганди в своїх колоніях також не домагаються, як треба когось з єпископів якимсь обидати — самі з ним справляються... Шо-ж нам? Визнавайте здоровенькі.

То-ж кажу, й повторюю: "Кан. Українець" визнає організованість, моральність, знання українських більшовиків на тисячу степенів вищою, чим українських патріотичних студентів і вчителів, вихованців українських патріотичних інститутів в Канаді. А "Укр. Голос" цю вищість не підписав на неогранічену височину.

Ось слухайте:

"Впрочіт за таку прислугу більшовицям, ми дописували не дістали "слова" від них, бо вони

на стільки чесні і розумні, що всіх підписників відоміть від себе".

І ще раз — га-га! Знаєте, хто називає чесними і розумними українських більшовиків в Канаді? Думаєте "Free Press"?! Ні — "Український Голос". Ви читали "Укр. Голос" з 26. листопада?

Не читали?... — Ну, як і так і знав: як не читали, то й не знаєте.

"Кан. Українець" те-ж не читали? — Ну, то подвійно не знаєте. Коли-б читали, то й знади-б, бо я там ті місяці про визнання більшовиків навіть оліцею позначував.

Колі не читали, то вже й не читайте, а я вам в коротці все поясню.

Якийсь С. Д., дописувач "Кан. Українці" з Едмонтону, помістив в "К. У." догугу статтю п. н. "Про народно інституцію й міннялів", в якій українських більшовиків поставив на тисячу степенів вище, чим вихованців бурси Грушевського.

А у відповідь тому дописувачеві помістив в "Укр. Голосі" статтю укр. вчителя в Алберті І. Киріак, в якій докажує, що українські більшовики зі всіх боків стоять вище не тільки від вихованців бурси ім. Грушевського і українських вчителів, що з неї вишляси, але навіть сам високий дописувач "Кан. Українці" для українських більшовиків є лише підлизником, якого вони ніколи до себе не прийняли-б, "бо вони на стільки чесні і розумні", от українські більшовики в Канаді.

Ну як ви читачу про це думаєте?

І це без ніяких концесій зі сторони більшовиків. Навіть нотів ніхто не писав і не подякував.

І я не дякую. Так тільки подало до загального відома, що сталося подвійне визнання українських більшовиків в Канаді двома найбільш ворожими таборами.

Гарно більшовикам жити на цим білім світі. Невдовзі прищобте писати ноти ворогам, щоб не визнавали.

Ось що ви переочили т. Редакторе!

Куркуленько.

І ПЕЛЕЕСІВІ ЗА УКРАЇНСЬКИМ УНІВЕРСИТЕТОМ.

Фракція ППС ввела в союми негайне запитання про український університет, в якому значає, що проект організації університету в Кракові фантастичний та компромітне польський уряд. На думку фракції ППС необхідно організувати український університет у Львові.

Проти цінного шахрайства ППС виступив з гострою відповіддю голова українського клубу Хруцький, що вівелюва здування, що ППС виступає тільки тепер з цим негайним запитанням, два роки після постанови союму, про необхідність організації українського університету.

ППС забула, заявив Хруцький про цю постанову й тепер вважає за потрібне виступати в ролі захисника України. На Радянській Україні існує 9 (Хруцький помилується — 12) вищих шкіл, на Чехо-Словаччині — 3, а у Львові — 2 тайні. Польські партії навімисне замовчують існування тайних міських університетів у Львові.

Не забувайте про пресовий фонд нашої преси.

3 міжнародного робітничого руху

ВІДПОВІДЬ ТОВА. ТОМСЬКОГО НА ПРИВІТАННЯ.

Після привітання шесторою з'їзду радянських профспілок англійською делегацією, з відповіддю виступив т. Томський.

Томський, відповідаючи на привітання представників англійських профспілок, сказав: "Гадаю, що я правильно висловлю загальний настрій з'їзду, коли від імені організованих робітників С.Р.С.Р. щиро подякую за братерський привіт робітників Великої Британії. Самий той факт, що на з'їзді є представники англійського робітничого руху, — це гарантія, що в найближчому майбутньому зникнуть всі перешкоди на шляху до об'єднання міжнародного профруху."

Ми досягнемо того, що робітники зрозуміють потребу цього об'єднання і утворять новий єдиний Інтернаціонал без будь-яких умов. Коли англійські товариші побачать, чого ми досягли за цей час, у якому стані перебуває наше господарство, то вони зрозуміють, як смішна балакання англійських капіталістів, які говорять, що не можна кредитувати Радянського Союзу. Зустрічаючись з представниками англійських трудящих, побажемо їм, щоб у наслідок ознайомлення з нашою країною вони переконались в тому, що правильно зробили робітники С.Р.С.Р., розбивши старий буржуазний лад

і збудувавши свій новий. Коли це переконання з'явиться в голові англійської робітничої класи, то з настирливістю й поспішністю, характерною для Англії, англійські робітники зроблять з цього відповідний висновок і прийдуть, нарешті, до справжньої роботи влади".

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТИ МОРЕЛА НА 6. З'їзді РАД. ПРОФСПІЛОК.

Шестий всесоюзний з'їзд радянських професійних спілок на своєму засіданні 14. листопада, довідавшись про смерть відомого діяча англійського робітничого руху, автора популярних книжечок, писаних для робітників, Е. Морела, вшанував його пам'ять вставням. Тов. Томський виступив з відповідною промовою, в якій зазначив, що Морел, хоч і не був нашим ідейним однодумцем, але дуже багато зробив для антиімперіалістичної війни й належав до щирих друзів СРСР. Від імені з'їзду т. Томський висловив глибокий жаль англійській робітничій класі в особі присутніх у Москві делегатів англійських профспілок.

Від імені англійської робітничої делегації з відповіддю т. Томському виступив Грєфелн, який зазначив, що Морел був одним з найщиріших та найвідданіших друзів міжнародного об'єднання робітників та

пацифістом у кращому розумінні цього слова. Грєфелн зазначив, що Морел за його діяльність під час імперіалістичної війни було замкнено англійським урядом у в'язницю. Він сказав, що англійські в'язниці значно гірші ніж російські, ре-акційний-же уряд посадив Морела не в політичну, а в кримінальну в'язницю, що й відбулося на його здоров'я.

Грєфелн пригадує, як під час англо-радянських переговорів Морел був першим, хто заявив, що не можна втрачати можливості до складення англо-радянської угоди й необхідно зробити в цьому напрямкові вплив на уряд. Морел був у числі тих товаришів, що вимагали від уряду підписання угоди на протязі двох днів.

РОСПРАВА З СТРАЙКЕРАМИ В ГРЕЦІ.

У приморському місті Кавалі робітники тютюнових підприємств оголозили страйк. Підприємці звернулися за допомогою до страйкбрехерів і поліції. Тоді страйкери заступили вхід до фабрик і не пропустили страйкбрехерів. Проти страйкерів виставили військові частини і командири дали наказ стріляти по натовпу. Багато робітників поранено. У відповідь на вистріли, робітники закидали салдат гранатами й камінням, одного офіцера забили й одного поранено.

В КРАЇНІ НЕВОЛИ І СЛІЗ.

ПОЛЬСЬКА ПРЕСА ПРО СТАНОВИЩА НА ОКРАЙНАХ.

Орган Вітоса "Ехо Варшавське" пише, що перш, аніж за-проваджувати на кресах військовий стан, треба покласти край діяльності де-яких послів, що безкарно хвилюють населення кресів. Союм повинен за допомогою суду припинити їхню протидержавну діяльність. Чекати далі не можна.

Орган Паласуцького "Курер Поранни", пише, що українські послі зорганізували клуб У. С. Д. П., який тепер приєднався до комуністів з наміром провадити проти-державну кампанію і, в такий спосіб, на внутрішній території працюють польські комуністи Ланцувський та Крульковський, а на території Східньої Галичини — Українці клубу УСДП.

"Газета Варшавська" в статті "Гинемо" пише про безрадне становище кресів, де палають доми, садби, філярки і збіжжя. Сила агітаторів сіє анархія. Поліція не має змоги боротися з цим і більш того — при перших сутічках раніш за всіх втікає поліція. Напади на шлях і вбивства — це такі звичайні явища, що про них вже й не говорять. Життя й торгівля замирають, і населення потроху переконуюється в тому, що польський уряд є фікцією. Чимало послів у союми (Українці й комуністи) висувають гасла підпалів і вбивств. В наслідок агітації спокійне населення дійшло до того, що скрізь лунають закляки: "на панів, на Поляків", і тільки з причини відомих українських ліночів подумя не охопило ще всієї країни", закінчує газета.

Останніми часами часто трапляються випадки самогубства між жовнірами польської армії. До цього спричинюється жорстоке поводження офіцерів з жовнірами. Бити жовніра по обличчю це звичайне явище. Крім цього жовнірів ще садовлять на довш в карцер без їди. Особливо знущаються над жовнірами, представниками національних меншостей.

Недавно у Львові викликали хвилювання самогубство укр. жовніра, Грицька Вовка. Його віддали до військового суду за те, що він сказав уітер-офіцеру, що він не має права бити жовнірів. До суду Вовка держави кілька місяців у холодній, не пред'явивши йому ніякого обвинувачення. Там його били й катували. Він не витерпів мук і стравив собі життя.

ЗНУЩАННЯ ОФІЦЕРІВ З ЖОВНІРІВ ПОЛЬСЬКОЇ АРМІЇ.

Останніми часами часто трапляються випадки самогубства між жовнірами польської армії. До цього спричинюється жорстоке поводження офіцерів з жовнірами. Бити жовніра по обличчю це звичайне явище. Крім цього жовнірів ще садовлять на довш в карцер без їди. Особливо знущаються над жовнірами, представниками національних меншостей.

Недавно у Львові викликали хвилювання самогубство укр. жовніра, Грицька Вовка. Його віддали до військового суду за те, що він сказав уітер-офіцеру, що він не має права бити жовнірів. До суду Вовка держави кілька місяців у холодній, не пред'явивши йому ніякого обвинувачення. Там його били й катували. Він не витерпів мук і стравив собі життя.

ПОЛЬЩА ЗИТАЄТЬСЯ.

Газета Стронського "Варша-вьянка" помістила статтю, присвячену кресам, під загальною назвою "Мане, текел, фарес". Газета бе на гвалт і зазнала, як що Польща втратити свої крес, то вона загине як держава. На заспокоєння влади газета зазначає, що хто про-живе на кресах де-який час, той довідається про дійсну правду. Як що влада до весни не ліквідує кризи на кресах, "то останні для нас загинуть, наша держава захитається на своїх основах".

НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Українізації преси на Радянській Україні йде швидким темпом. Замість 10 українських газет, що виходили раз — два на тиждень і мали дуже малий тираж, є там тепер 32 українських газет і між ними 10 щоденних. Тираж деяких газет досягає 50.000 примірників. Богато губернських газет переїшли на українську мову.

З'їзд СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКИХ КОЛЕКТИВІВ ТА КОМУН НА УКРАЇНІ.

Президія ВУЦВК-а вважає за потрібне скликати всеукраїнський з'їзд сільсько-господарських колективів і комун.

Виділена організаційна комісія під головуванням т. Буценка.

ПОСОЛЬСЬКА НЕДОТОРКАНИСТЬ.

Польський союм голосами правих вирішив видати прокуратурі всупереч рішенню комісії в справі посольської недоторканисти, союмового посла, ксьондза Окюна, голову невідомого так званого радикального селянського клубу, напів-анархіста — напів-скандаліста, що грає в союмі роллю Пуришевича.

Окюна обвинувачують за вилгодження протидержавної промови на одному з мітингів, коли при владі був уряд Вітоса.

Цей акт союму має політичну вагу: видаючи судові підсудника Окюна, якому в найгіршому разі загрожує двоти-

КАМΠΑНІЯ ПРОТИ КОМФРАКЦІЇ СОЮМУ.

Вся польська буржуазна преса почала одноозгідно скажну кампанію проти членів комуністичної фракції союму. Преса вимагає розправи з комуністичними послами і хвалить Естонію, що не побоялася розстріляти двох своїх комуністичних послів. Деякі газети почали кампанію проти України, члени комуністичної фракції, заявляючи, що вони провадять праця на гроші українських емігрантів в Америці.

Останніми часами часто трапляються випадки самогубства між жовнірами польської армії. До цього спричинюється жорстоке поводження офіцерів з жовнірами. Бити жовніра по обличчю це звичайне явище. Крім цього жовнірів ще садовлять на довш в карцер без їди. Особливо знущаються над жовнірами, представниками національних меншостей.

НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Українізації преси на Радянській Україні йде швидким темпом. Замість 10 українських газет, що виходили раз — два на тиждень і мали дуже малий тираж, є там тепер 32 українських газет і між ними 10 щоденних. Тираж деяких газет досягає 50.000 примірників. Богато губернських газет переїшли на українську мову.

З'їзд СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКИХ КОЛЕКТИВІВ ТА КОМУН НА УКРАЇНІ.

Президія ВУЦВК-а вважає за потрібне скликати всеукраїнський з'їзд сільсько-господарських колективів і комун.

ПОСОЛЬСЬКА НЕДОТОРКАНИСТЬ.

Польський союм голосами правих вирішив видати прокуратурі всупереч рішенню комісії в справі посольської недоторканисти, союмового посла, ксьондза Окюна, голову невідомого так званого радикального селянського клубу, напів-анархіста — напів-скандаліста, що грає в союмі роллю Пуришевича.

Окюна обвинувачують за вилгодження протидержавної промови на одному з мітингів, коли при владі був уряд Вітоса.

НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Українізації преси на Радянській Україні йде швидким темпом. Замість 10 українських газет, що виходили раз — два на тиждень і мали дуже малий тираж, є там тепер 32 українських газет і між ними 10 щоденних. Тираж деяких газет досягає 50.000 примірників. Богато губернських газет переїшли на українську мову.

Президія ВУЦВК-а вважає за потрібне скликати всеукраїнський з'їзд сільсько-господарських колективів і комун.

Цей акт союму має політичну вагу